

Kjære alle,

La meg utrykke min store takknemlighet til Leser søker bok for denne viktige utmerkelsen. Det betyr veldig mye for meg å motta denne prisen nå når mitt hjemland står i krig.

Denne prisen tar jeg imot som en hyllest til alle oversettere som bygger broer mellom Norge og Ukraina. Først og fremst til min gode lærer Natalia Ivanychuk, og til Dagfinn Faldøy, Martin Paulsen, Dina Roll-Hansen og mange andre. I årevis har vi oversatt norsk litteratur til ukrainsk, mens den ukrainske litteraturen forble ukjent for den norske leseren. Jeg er veldig glad for at Norge nå åpner seg for ukrainske forfattere, og at ukrainsk litteratur endelig kommer ut fra den koloniale skyggen.

Det å være oversetter til ukrainsk har i mange år - om ikke århundrer - betydd å stå imot koloniale antidemokratiske krefter. Selve språket har vært forbudt å bruke hele 134 ganger opp gjennom historien. For nesten 100 år siden ble en hel generasjon av ukrainske forfattere og oversettere slettet. Mykola Zerov, Jevhen Pluzjnyk, Valerjan Pidmohylnyj og andre - ansikter som ser på min t-skjorte i dag - ble til den så kalte «henrettede renessansen». Og i fjor ble barnebokforfatter og oversetter Volodymyr Vakulenko drept i Russlands krig mot Ukraina.

Jeg ville også takke forfatter Camilla Kuhn for denne varme boka. Min sønn er veldig glad i den.

Tusen takk til forlaget, Cappelen Damm, for å ha gitt ut «Ryddetid» på norsk og ukrainsk. Takk for at dere tok imot ukrainske flyktninger med åpne hjerter – og oversatte bøker, med ord som minnet dem om deres hjem. Jeg vokste opp i en flyktningfamilie selv og vet hvor mye språk kan bety. Etter andre verdenskrig ble mine besteforeldre deportert fra en ukrainsk landsby, som nå ligger i Polen. Da jeg ble født, nesten 40 år senere, kalte de fortsatt deres forlatte landsby for «hjemme», og dyrket sin ukrainske dialekt. De hørte hjemme i disse gjenkjennelige ordene, og dette «hjemmet» var det mulig å berge.

Til slutt takker jeg de tapre ukrainske forsvarere – tidligere lærere, barberere, musikere, idrettsutøvere, byggmestere, forfattere og oversettere som nå står ved frontlinjen, og alle som kjemper for frihet og for retten til å bruke sine egne ord i sitt eget hjem.

Iryna Sabor